

Benchmarkundersøgelse af kommunernes tobaksforebyggelse 2007

Sund By Netværket 2008

Benchmarkundersøgelse af kommunernes tobaksforebyggelse
2007

Sund By Netværket 2008

Udarbejdet af Kristine Böhm Nielsen

Redaktion: Poul Tværmose, Thea Kronborg Pedersen og Kristine
Böhm Nielsen

Indhold

1. INDLEDNING	4
1.1. BAGGRUND	4
1.2. FORMÅL	4
1.3. OPFØLGNING	5
2. SPØRGESKEMA	6
2.1. OPBYGNING	6
2.2. INDSAMLING	6
3. RESULTATER	7
3.1. BESVARELSESPROCENT OG LANDSGENNEMSNIT	7
3.2. OVERORDNEDE RESULTATER	7
3.3. RESULTATER PÅ KOMMUNENIVEAU	10
3.4. OPSAMLING	15
4. FEJLKILDER OG FORBEHOLD	16
4.1. SUBJEKTIVE BESVARELSER	16
4.2. TVETYDIGE SVARKATEGORIER	16
4.3. FORMULERING AF SPØRGSMÅL	16
4.4. "ONE SIZE FITS ALL"	16
4.5. OPSAMLING	17
5. MARKEDSFØRING AF RESULTATER	18
6. BRUGBARHED	18
7. BILAG	19
BILAG 1. SPØRGESKEMA	20
BILAG 2. STATISTISKE TESTS	26
BILAG 3. KOMMUNERNES BESVARELSER	28
BILAG 4. PRESSEMEDDELELSE	35

1. Indledning

1.1. Baggrund

Med den nye sundhedslov i 2006 fik kommunerne fra 1. januar 2007 ansvaret for den primære forebyggelse. Denne opgave havde tidligere ligget i amterne, og her var der igennem en årrække - i samspil med flere nationale aktører - opbygget en videns- og erfaringsbase som også omfattede forebyggelse på tobaksområdet.

Sund By Netværkets tobaksgruppe stillede sig den opgave at bringe mest mulig viden og erfaringer videre til arbejdet med den nye kommunale forebyggelse på tobaksområdet. Som et led i dette arbejde afholdt Sund By Netværket i juni 2006 en national konference: "Tobaksforebyggelse i kommunerne – kom godt fra start". Samtidig udgav Netværket publikationen: "Ti skridt til god tobaksforebyggelse – den gode kommunale model", der indeholder anbefalinger, strategier og redskaber til kommunernes tobaksforebyggende indsats.

"Ti skridt til god tobaksforebyggelse – den gode kommunale model" indeholder et selvevaluerings- og benchmarkingskema, der tager udgangspunkt i publikationens anbefalinger. Det er dette skema, der anvendes i nærværende undersøgelse.

1.2. Formål

Selvevaluerings- og benchmarkingskemaet er primært udviklet til at støtte kommunerne i at måle omfang og kvalitet af deres tobaksforebyggende aktiviteter med henblik på at kunne optimere indsatsen.

Skemaet giver den enkelte kommune mulighed for systematisk at vurdere de tobaksforebyggende tiltag, at synliggøre styrker og forbedringspotentialer, at prioritere tobaksforebyggende aktiviteter i fremtiden og at benchmarke kommunens indsats i forhold til andre kommuner. Samtidig kan skemaet fungere som redskab for det nationale niveau til løbende at monitorere kommunernes tobaksforebyggende indsats.

Sund By Netværkets tobaksgruppe har med denne rapport brugt selvevaluerings- og benchmarkingskemaet til at gøre status efter det første år med kommuners forebyggelse på tobaksområdet.

Det samlede billede af undersøgelsen er, at kommunerne er kommet godt fra start på dette vigtige område. Der er naturligt nok en stor spredning i kommunernes arbejde med tobaksforebyggelse, men alle kommuner har større eller mindre aktivitet på området. Stort set alle landets kommuner (93 af 98) har medvirket i undersøgelsen, hvilket har været værdifuldt. Det vil vi gerne takke alle medvirkende kommuner for.

1.3. Opfølgning

Sund By Netværket har med denne rapport gjort status for kommunernes arbejde med tobaksforebyggelse efter det første år med denne opgave. Tobaksgruppen mener, at det vil være værdifuldt, at benchmarkingundersøgelsen i fremtiden følges op regelmæssigt med nogle års mellemrum. Formålet med dette er til dels at følge udviklingen i kommunernes indsats på tobaksområdet men også i høj grad at fastholde fokus på det vigtige arbejde med tobaksforebyggelse.

Det er vores håb, at undersøgelsen kan være med til at skabe opmærksomhed om tobaksforebyggelse på både lokalt og nationalt niveau. Det er også vores håb, at undersøgelsens element af "karaktergivning" kan stimulere endnu flere kommuner til en ambitiøs indsats med at forebygge tobaksskader.

2. Spørgeskema

2.1. Opbygning

Det anvendte spørgeskema stammer, som tidligere nævnt fra publikationen "Ti skridt til god tobaksforebyggelse". Der er dog foretaget ændringer i enkelte af spørgsmålene for at gøre skemaet tidssvarende i forhold til den nye rygelov, der trådte i kraft 15. august 2007. Der henvises til bilag 1 for at se spørgeskemaet i dets fulde form.

Der er i alt 16 spørgsmål om tobaksforebyggelse. For hvert spørgsmål er der en række svarmuligheder, der giver mellem 0 og 5 point eller 0 og 10 point. En samlet besvarelse giver mellem 0 og 100 point. 100 point er det højeste, man kan opnå og indikerer, at der er en meget omfattende tobaksforebyggelse i kommunen. 0 point angiver, at der intet gøres for tobaksforebyggelsen i kommunen.

Spørgeskemaet er inddelt i fire overordnede områder. Det første er "Generel tobaksforebyggelse", der har til formål at beskrive de grundlæggende forudsætninger for tobaksforebyggelsen. I dette afsnit er det muligt at få maks. 30 point.

De sidste tre områder: "Fremme af røgfri miljøer", "Fremme af rygestop" og "Forebyggelse af rygestart" handler om de anbefalinger, der er blevet givet til kommunerne om tobaksforebyggelse i "Ti skridt til god tobaksforebyggelse". I "Fremme af røgfri miljøer" og "Fremme af rygestop" er det muligt at få maks. 30 point, og i "Forebyggelse af rygestart" er det muligt at få maks. 10 point.

2.2. Indsamling

Spørgeskemaet blev sendt via mail til de tobaksansvarlige i kommunerne i midten af januar 2008. Den første rykker blev sendt i starten af februar, og den sidste rykker blev sendt i midten af februar. De kommuner, der ikke havde besvaret spørgeskemaet efter den sidste frist, blev kontaktet telefonisk for at få bekræftelse på, at de havde modtaget spørgeskemaet og blot ønskede ikke at deltage.

3. Resultater

3.1. Besvarelsesprocent og landsgennemsnit

Der har været en stor opbakning fra kommunernes side, og dette kan blandt andet aflæses af svarprocenten. Spørgeskemaet blev sendt ud til alle landets 98 kommuner. 93 kommuner besvarede skemaet, hvilket giver en svarprocent på 95 %. Årsagerne til de resterende fem kommuner ikke deltog, var hovedsagligt manglende tid til at besvare skemaet.

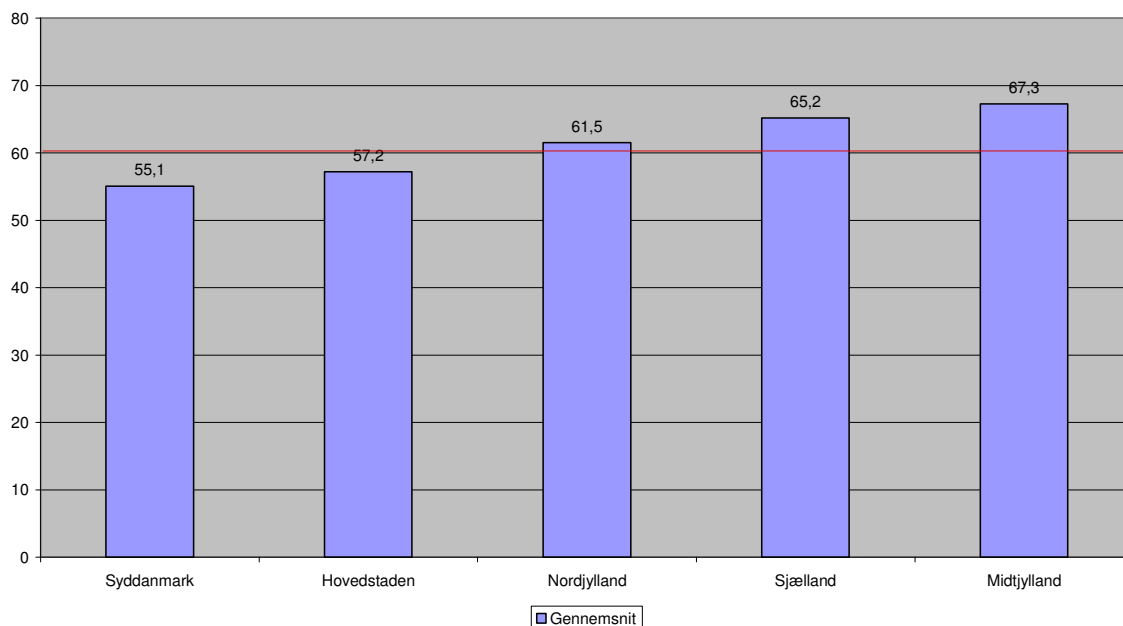
Landsgennemsnittet for de 93 deltagende kommuner ligger på 60,6 point. Den kommune, der har fået færrest point, har fået 22 point, og den kommune, der har scoret højest, har fået 93 point. Ingen har fået 0 point, så alle de deltagende kommuner er i gang med det tobaksforebyggende arbejde på et eller andet niveau. Det kan konkluderes, at der dog stadig er et potentiale for at forbedre mange af indsatserne, så de bliver bedre og mere omfattende.

3.2. Overordnede resultater

Den røde streg, der skærer gennem diagrammerne, markerer landsgennemsnittet. For de statistiske tests af middelværdierne henvises til bilag 2.

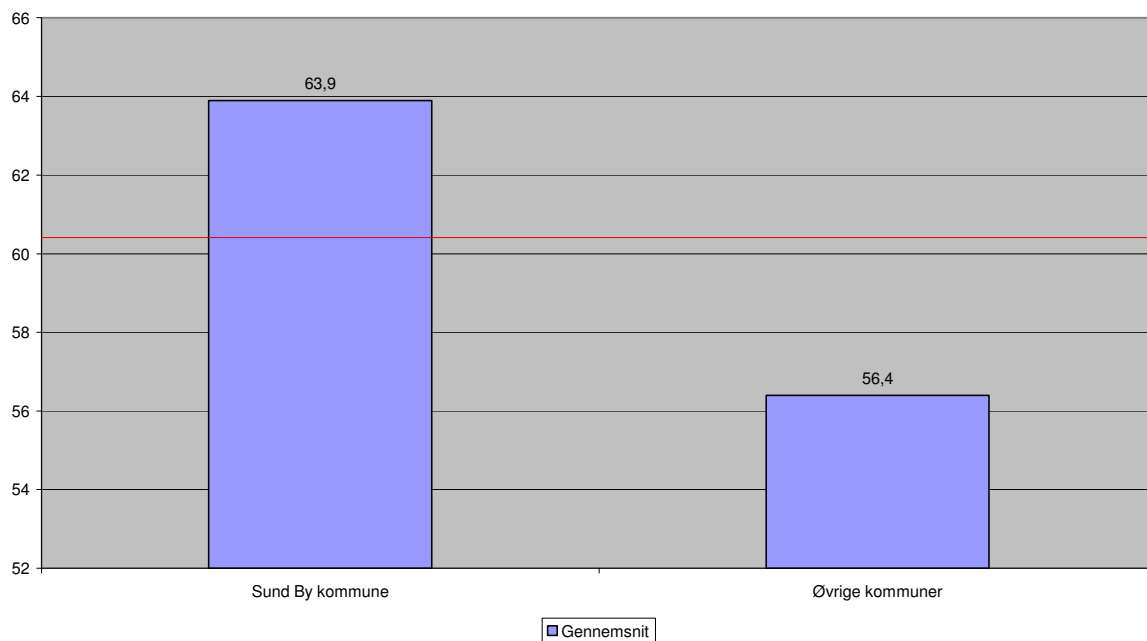
Af figur 1 kan man se, at det på regionalt niveau er Region Midtjylland, der ligger sig i spidsen. Kommunerne i region Midtjylland klarer sig bedst med et gennemsnit på 67,3 point efterfulgt af Region Sjælland, der har et gennemsnit på 65,2 point. Region Nordjylland ligger lige omkring landsgennemsnittet med et gennemsnit på 61,5 point, og Region Hovedstaden har et gennemsnit på 57,2 point. I den lave ende ligger Region Syddanmark med et gennemsnit på 55,1 point.

Figur 1. Regioner

Af figur 2 ses, hvordan Sund By kommunerne klarer sig i forhold til kommuner, der ikke er medlem af netværket. Resultaterne viser, at Sund By kommunerne klarer sig bedre med et gennemsnit på 63,9 point, mens kommuner, der ikke er medlem, har fået 56,4 point i gennemsnit.

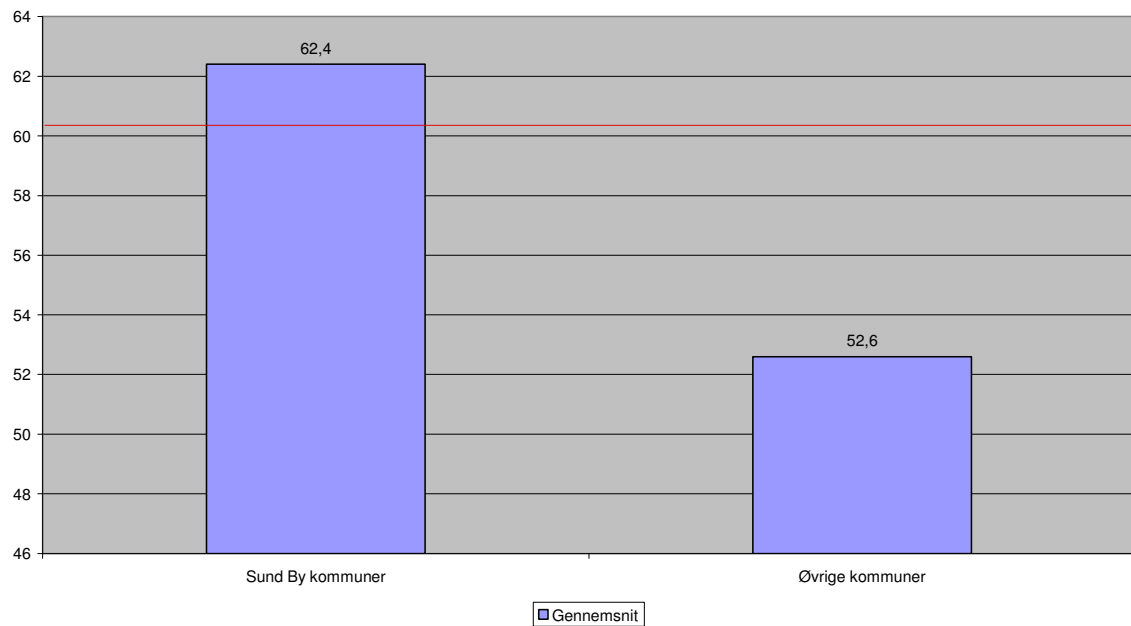
Figur 2. Sund By kommuner vs. øvrige kommuner

Man kunne tro, at forskellen mellem Sund By kommuner og øvrige kommuner skyldes, at mange Sund By kommuner har fået tildelt puljemidler, men

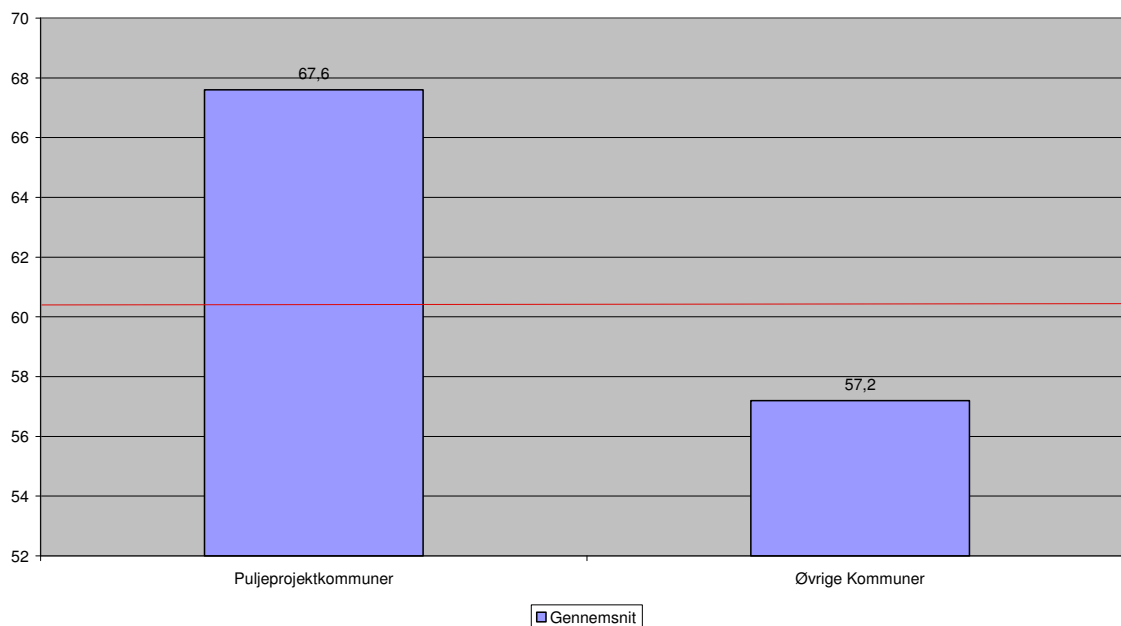
foretages denne sammenligning uden puljeprosjektkommuner, er afstanden mellem gennemsnittene endnu større. Dette ses af figur 3. Her ses, at Sund By kommunerne har et gennemsnit på 62,4 point, hvor de øvrige kommuner har et gennemsnit på 52,6 point. Samarbejdet mellem kommunerne i Sund By Netværket ser således ud til at have synlig gavnlig effekt på den kommunale tobaksforebyggelse.

Figur 3. Sund By kommuner vs. øvrige kommuner (uden puljeprosjektkommuner)

De kommuner, der har modtaget midler fra Tobakspuljen, klarer sig langt bedre end de kommuner, der har skullet stå for den finansielle del selv. Det fremgår af figur 4, hvor man ser, at puljeprosjektkommuner har 10 point mere end øvrige kommuner i gennemsnit. Puljeprosjektkommunerne ligger med et gennemsnit på 67 point, hvor de øvrige kommuner har et gennemsnit på 57 point.

Figur 4. Puljeprojektkommuner vs. øvrige kommuner

3.3. Resultater på kommuneniveau

I tabel 1 ses resultaterne for kommunernes samlede points. De 25 kommuner, der har klaret sig bedst i tobaksforebyggelsen, har fået point mellem 72 og 93 point. Disse kommuner har modtaget et Sund By diplom på Sund By Netværkets årsmøde den 11. april 2008 for deres flotte indsats.

Struer ligger på en 1. plads med 93 point. På 2. pladsen ligger Norddjurs med 87 point og Holstebro ligger på en 3. plads med 85 point. En oversigt over kommunernes enkelte besvarelser kan ses af bilag 3.

Tabel 1. Samlet besvarelse (Maks. 100 point)

Kommune	Point
Struer	93
Norddjurs	87
Holstebro	85
Bornholm, Silkeborg, Skanderborg	83
Guldborgsund, Lemvig, Skive	81
Billund, Randers	79
Næstved	78
Frederiksberg	77
Greve, Haderslev, København, Morsø	76

Kolding, Køge, Vejle	74
Allerød, Sønderborg, Aalborg	73
Holbæk, Odense, Århus	72
Herlev	71
Favrskov, Ikast/Brande	70
Esbjerg, Faaborg/Midtfyn, Gribskov, Herning, Hillerød, Vesthimmerland	69
Lolland, Solrød	68
Gladsaxe	67
Ishøj, Vallensbæk	66
Hvidovre, Slagelse	65
Fakse, Roskilde, Vordingborg	64
Fredericia, Furesø, Thisted, Åbenrå	63
Rebild, Kalundborg	62
Rødovre	61
Frederikssund	60
Mariager	59
Ringkøbing/Skjern, Ringsted, Varde	58
Vejen	57
Albertslund, Løjre, Syddjurs, Tønder	56
Ballerup, Hjørring	55
Fredensborg, Frederikshavn	54
Hørsholm, Læsø, Stevns	52
Høje-Tåstrup, Middelfart, Viborg	50
Helsingør, Ærø	49
Dragør, Halsnæs	47
Assens, Svendborg	46
Brønderslev/Dronningelund	45
Odsherred	42
Brøndby	40

Egedal	37
Horsens	36
Kerteminde, Nordfyn, Nyborg, Rudersdal	35
Samsø, Tårnby	34
Langeland, Odder	25
Fanø	23
Gentofte	22

I tabel 2, 3, 4 og 5 vises kommunernes resultater for hvert af de fire hovedområder i spørgeskemaet: "Generel tobaksforebyggelse", "Fremme af røgfri miljø", "Fremme af rygestop" og "Forebyggelse af rygestart". På denne måde kan kommunen identificere områder, hvor der eventuelt kan være brug for en særlig indsats.

Tabel 2. Generel tobaksforebyggelse (Maks. 30 point)

Kommune	Point
Billund, Faaborg/Midtfyn, Rødovre	30
Fakse, Guldborgsund, Haderslev, Norddjurs, Sønderborg, Tønder, Vallensbæk, Åbenrå	25
Esbjerg, Favrskov, Furesø, Herning, Holbæk, Holstebro, Ishøj, Kolding, Køge, Lemvig, Mariager, Odense, Rebild, Ringsted, Roskilde, Silkeborg, Skanderborg, Skive, Solrød, Struer, Svendborg, Syddjurs, Vesthimmerland, Viborg, Vordingborg	23
Frederiksberg, Halsnæs, Herlev, Hjørring, Hvidovre, Lolland, Næstved, Randers	20
Allerød, Assens, Ballerup, Bornholm, Brøndby, Fredensborg, Fredericia, Frederikshavn, Gladsaxe, Greve, Gribskov, Helsingør, Hørsholm, Ikast/Brande, Kalundborg, Kerteminde, København, Middelfart, Morsø, Nyborg, Ringkøbing/Skjern, Slagelse, Thisted, Varde, Vejen, Ærø, Aalborg, Århus	18
Albertslund, Dragør, Egedal, Frederikssund, Hillerød, Horsens, Læsø, Rudersdal, Stevns	15
Brønderslev/Dronningelund, Høje Tåstrup, Nordfyn, Vejle	13
Fanø, Gentofte, Tårnby	10
Langeland, Lejre, Odder, Odsherred, Samsø	8

Tabel 3. Fremme af røgfrie miljøer (Maks. 30 point)

Kommune	Point
Allerød, Bornholm, Lolland, Struer	30
Fredericia, Frederiksberg, Gladsaxe, Gribskov, Haderslev, Herlev, Herning, Holstebro, Hvidovre, Ikast/Brande, Ishøj, Kolding, Læsø, Morsø, Norddjurs, Næstved, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Solrød, Sønderborg, Vejle, Åbenrå	25
Århus	23
Albertslund, Billund, Favrskov, Frederikshavn, Frederikssund, Greve, Guldborgsund, Hillerød, Holbæk, Høje-Tåstrup, København, Køge, Lejre, Lemvig, Odense, Rebild, Roskilde, Skive, Thisted, Vallensbæk, Vejen, Vesthimmerland, Ærø, Aalborg	20
Kalundborg, Tønder	18
Assens, Fredensborg, Helsingør, Hørsholm, Mariager, Middelfart, Ringkøbing/Skjern, Slagelse, Syddjurs, Tårnby, Varde	15
Fakse, Rødovre, Stevns	13
Ballerup, Brøndby, Dragør, Esbjerg, Furesø, Faaborg/Midtfyn, Horsens, Kerteminde, Nordfyn, Odder, Rudersdal, Viborg, Vordingborg	10
Fanø, Nyborg, Odsherred, Ringsted	8
Brønderslev/Dronningelund, Egedal, Halsnæs, Hjørring, Langeland	5
Gentofte, Samsø, Svendborg	3

Tabel 4. Fremme af rygestop (Maks. 30 point)

Kommune	Point
Silkeborg, Skanderborg, Struer	30
Greve, København, Lemvig, Skive	28
Brønderslev/Dronningelund, Frederiksberg, Holstebro, Norddjurs	27
Esbjerg, Guldborgssund, Vejle, Vordingborg	26
Bornholm, Furesø, Hjørring, Aalborg	25
Billund, Faaborg/Midtfyn, Hillerød, Randers	24
Lejre, Morsø, Næstved	23
Ballerup, Favrskov, Ikast/Brande, Slagelse	22

Fredensborg, Herlev, Herning, Kolding, Køge, Århus	21
Solrød, Thisted	20
Gladsaxe, Holbæk, Odense, Stevns	19
Lolland, Rødovre, Samsø	18
Dragør, Halsnæs, Middelfart, Ringsted, Viborg	17
Albertslund, Fakse, Gribskov, Haderslev, Helsingør, Mariager, Odsherred, Roskilde, Vallensbæk, Vesthimmerland	16
Allerød, Fredericia, Frederikssund, Hvidovre, Kalundborg, Ringkøbing/Skjern, Varde	15
Hørsholm, Rebild, Vejen	14
Assens, Ishøj, Syddjurs, Sønderborg, Tønder, Åbenrå	13
Egedal, Høje-Tåstrup, Langeland, Læsø	12
Frederikshavn, Horsens, Ærø	11
Rudersdal, Svendborg	10
Gentofte, Nyborg	9
Brøndby, Kerteminde, Nordfyn, Odder	7
Fanø	5
Tårnby	4

Tabel 5. Forebyggelse af rygestart (Maks. 10 point)

Kommune	Point
Allerød, Bornholm, Esbjerg, Fakse, Frederikssund, Greve, Gribskov, Guldborgsund, Haderslev, Hillerød, Holbæk, Holstebro, Kalundborg, København, Køge Lemvig, Morsø, Norddjurs, Næstved, Odense, Odsherred, Randers, Ringkøbing/Skjern, Ringsted, Skive, Slagelse, Struer, Svendborg, Sønderborg, Varde, Vejle, Vesthimmerland, Aalborg, Århus	10
Albertslund, Ballerup, Billund, Brøndby, Dragør, Egedal, Favrskov, Fredericia, Frederiksberg, Frederikshavn, Furesø, Faaborg/Midtfyn, Gladsaxe, Halsnæs, Herlev, Hjørring, Hvidovre, Høje-Tåstrup, Hørsholm, Ikast/Brande, Ishøj, Kolding, Lejre, Mariager, Nordfyn, Rebild, Roskilde, Samsø, Silkeborg, Skanderborg, Stevns, Syddjurs, Thisted, Tårnby, Vallensbæk, Vejen, Vordingborg	5
Assens, Brønderslev/Dronningelund, Fanø, Fredensborg,	0

Gentofte, Helsingør, Herning, Horsens, Kerteminde, Langeland, Lolland, Læsø, Middelfart, Nyborg, Odder, Rudersdal, Rødovre, Solrød, Tønder, Viborg, Ærø, Åbenrå	
---	--

I tabel 6 ses landsgennemsnittene for hvert hovedområde. Det ses, at de ligger tæt, hvilket betyder at kommunerne klarer sig nogenlunde lige godt på alle områder, og at der ikke er tegn på, at der for eksempelvis er et af områderne, der bliver nedprioriteret i tobaksforebyggelsen.

Tabel 6. Kommunernes gennemsnit for hovedområderne

Hovedområde	Maks. antal point	Gennemsnit
Generel tobaksforebyggelse	30 point	19,2 point
Fremme af røgfri miljøer	30 point	17,6 point
Fremme af rygestop	30 point	18,2 point
Forebyggelse af rygestart ¹	10 point (x 3 = 30 point)	5,6 point (x 3 = 16,8 point)

3.4. Opsamling

Midtjyderne klarer sig rigtig godt i undersøgelsen. Region Midtjylland er den region i Danmark, der klarer sig bedst i undersøgelsen, og også blandt kommunerne ser man, at de tre bedste tobaksforebyggende ligeledes kommer fra Midtjylland - nemlig Struer, Norddjurs og Holstebro.

Det viser sig, at Sund By kommunerne klarer sig bedre end de øvrige kommuner, også selv om der tages højde for puljeprojekterne. Arbejdet med tobaksforebyggelse i netværket lønner sig altså.

Det er ikke overraskende, at puljeprojektkommunerne klarer sig bedre end øvrige kommuner, men forskellen er alligevel markant – 10 point. Forskellen i gennemsnit skyldes højst sandsynligt ikke de tilførte midler alene. Mange af puljeprojektkommunerne arbejder sammen, hvilket letter arbejdet for den enkelte kommune, og gør det mere håndgribeligt at implementere en omfattende tobaksforebyggelse.

Kommunerne klarer sig nogenlunde lige godt indenfor alle hovedområderne i skemaet: "Generel tobaksforebyggelse", "Fremme af røgfri miljø", "Fremme af rygestop" og "Forebyggelse af rygestart", hvilket viser, at alle områderne prioriteres lige højt i det forebyggende tobaksarbejde.

¹ For at sammenligne gennemsnittet for "Forebyggelse af rygestart" med de øvrige hovedområder er gennemsnittet blevet ganget med en 3 faktor.

4. Fejlkilder og forbehold

Spørgeskemaundersøgelser har ofte sine begrænsninger, og der er også forbehold og fejlkilder, man skal være opmærksom på ved tolkningen af resultaterne fra denne spørgeskemaundersøgelse. I det følgende gennemgås hvilke.

4.1. Subjektive besvarelser

I indledningen til spørgeskemaet (Se bilag 1) opfordrer vi til, at man ved spørgsmål, hvor man kan være i tvivl om svaret, giver sit bedste bud frem for at lade være med at svare. Hvordan, man håndterer sådan en situation, er meget individuelt og nogle vil have en tendens til at overdrive deres svar, hvor andre vil have en tendens til at underdrive.

4.2. Tvetydige svarkategorier

I spørgeskemaet er der en række spørgsmål, hvor svarmulighederne dækker over forskellige forhold, men ligner hinanden til forveksling. Som eksempel kan spørgsmål 11 nævnes (Se bilag 1). Her spørges til, hvordan kommunens rygepolitik er udformet. Første svarmulighed lyder: Rygning kan både foregå på enkeltmandskontorer og i rygekabiner. I den næste lyder svarmuligheden: Rygning kan foregå på enten enkeltmandskontorer eller i rygekabiner. Dette kan virke uoverskueligt og føre til misforståelser.

4.3. Formulering af spørgsmål

I spørgsmål 20 og 21 (Se bilag 1) gør formuleringen, at man kan blive i tvivl om, der spørges til, hvilke tobaksforebyggende aktiviteter kommunen har gennemført, eller om vi spørger til, hvad kommunen vil gennemføre i fremtiden. Da vi er interesserede i kommunens aktiviteter i 2007, vil den sidste tolkning af spørgsmålet ikke medføre relevante svar.

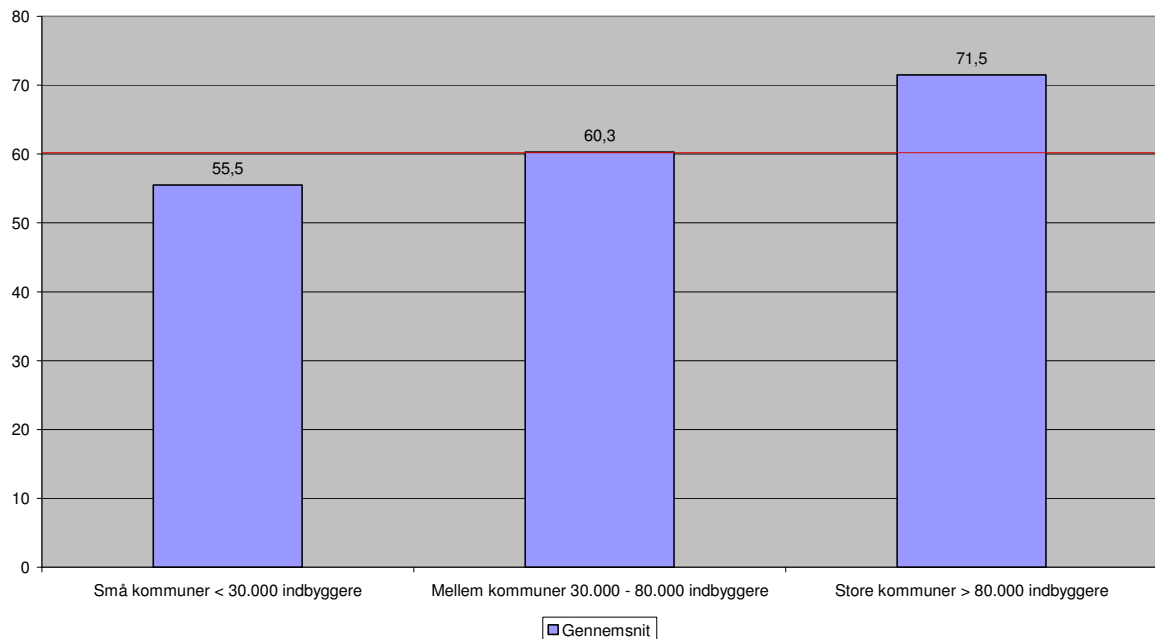
4.4. "One size fits all"

Det er problematisk, at sende det samme spørgeskema efter modellen "one size fits all" til 98 kommuner, der varierer vidt i størrelse og organisering. De små kommuner har ikke de samme ressourcer til rådighed til tobaksforebyggelse, som de store kommuner har.

Det er også en begrænsning ved spørgeskemaet, at der er et spørgsmål om tobaksforebyggelse på ungdomsuddannelser, da nogle små kommuner slet ikke har ungdomsuddannelser og derfor ikke har mulighed for at få point i denne kategori.

Dette tilsammen gør, at de små kommuner har sværere ved at få point i undersøgelsen, hvilket er u hensigtsmæssigt. Dette fremgår af figur 5.

Figur 5. Kommunestørrelse

I figur 5 er kommunernes gennemsnit inddelt efter størrelse. De små kommuner på under 30.000 indbyggere har et gennemsnit på 55,5 point, hvor de mellemste kommuner mellem 30.000 til 80.000 indbyggere har et gennemsnit på 60,3 point, og de store kommuner på over 80.000 indbyggere har et gennemsnit på 71,5 point.

At kommunestørrelse har en stor betydning for antal opnåede point gør, at vi opfordrer til, at man holder kommunens resultat sammen med denne tabel og således ser, hvordan man ligger i forhold til andre kommuner af samme størrelse.

Det skal dog bemærkes, at det er en lille kommune (Struer har 22.000 indbyggere), der klarer sig bedst i undersøgelsen, så kommunestørrelse er bestemt ikke altafgørende.

4.5. Opsamling

De ovenstående forhold gør tilsammen, at denne undersøgelse ikke kan kaldes videnskabelig. Så længe der tages højde for kommunens størrelse, mener vi dog, at spørgeskemaet er et godt redskab til at vurdere omfanget af kommunernes indsats på tobaksområdet.

5. Markedsføring af resultater

For at skabe opmærksomhed omkring offentliggørelsen af undersøgelsen var der på forhånd lavet en pressemeddelelse på Sund By Netværkets hjemmeside, som kommunerne frit kunne benytte. Denne pressemeddelelse kan ses af bilag 4.

Blandt de kommuner, der har klaret sig godt i undersøgelsen, har der været en stor interesse i at videreformidle deres gode resultat på lokalplan. De fleste har anvendt skabelonen som udgangspunkt og yderligere uddybet omkring deres projekter. Udover pressemeddelelse til lokale aviser og dagblade, har enkelte kommuner også haft kontakt til deres lokale tv- og radiomedier. Ligeledes er kommunernes hjemmesider blevet anvendt til at informere om undersøgelsen både eksternt og internt.

Udover at oplyse gennem forskellige medier, er andre metoder også blevet anvendt. En kommune har fremhævet kommunens resultat på et borgermøde, og en anden kommune har fejret deres placering ved at flage på rådhuset.

6. Brugbarhed

Det er en udbredt holdning blandt de højest placerede kommuner, at de er meget glade for at have klaret sig godt i undersøgelsen, og det er dejligt at få synliggjort en god indsats over for både indbyggere i kommunen og politikerne. For nogle små kommuner har det været et fagligt skulderklap, at deres resultat i undersøgelsen er så godt, at de kan sammenligne sig med de største kommuner.

Generelt synes kommunerne, at det er inspirerende at sammenligne sig med andre kommuner og se, om man er godt med. Konkurrenceelementet i at sammenligne sig med andre kommuner er i høj grad med til at gøre undersøgelsen interessant.

Synliggørelsen af aktiviteterne gør, at opmærksomheden omkring tobaksforebyggelsen øges på det politiske niveau. Her er det blevet påpeget, at timingen for offentliggørelsen af resultaterne har været god, da foråret er den tid hvor budgetterne for tobaksforebyggelsen 2009 forhandles på plads. Her kan undersøgelsen være brugbar for både kommuner, der klarer sig godt og mindre godt. Blandt kommuner, der klarer sig godt, kan en god målbar indsats få politikerne til at fortsætte de igangværende projekter ud over, hvad der ellers er planlagt. Blandt kommuner, der klarer sig mindre godt, kan undersøgelsen gøre politikerne opmærksomme på behov for flere ressourcer til området.²

² Kilder: Skive, Struer, Bornholm, Norddjurs, Silkeborg, Skanderborg og Nyborg Kommune.

7. Bilag

Bilag 1. Spørgeskema

Selvevaluerings- og benchmarkingskema

Formålet med denne undersøgelse er at belyse omfanget og kvaliteten af de tobaksforebyggende aktiviteter i alle landets kommuner, så indsatsen på området kan gøres endnu bedre. Spørgeskemaet giver den enkelte kommune mulighed for at:

- vurdere deres tobaksforebyggende tiltag
- synliggøre styrker og forbedringspotentialer
- sammenligne deres tobaksforebyggende indsats med andre kommuner

Skemaet er inddelt i fire hovedområder. Det første er generel tobaksforebyggelse, som beskriver de grundlæggende forudsætninger for tobaksforebyggelsen. De resterende tre områder, handler om de kommunale anbefalinger, der gives i "Ti skridt til god tobaksforebyggelse – den gode kommunale model". Disse tre områder er: fremme af røgfri miljøer, fremme af rygestop og forebyggelse af rygestart.

Hvis der hersker tvivl om nogle af spørgsmålene, må I give jeres bedste bud, frem for at lade være med at svare. Det tager ca. 15 minutter at besvare spørgeskemaet. For at starte besvarelsen trykkes på pilen nederst i højre hjørne.

Spørgeskemaet skal besvares senest onsdag den 20. februar kl. 12.

Hvis der problemer med udfyldelsen af spørgeskemaet eller spørgsmål, er I meget velkomne til at kontakte projektleder Kristine Böhm Nielsen på mail: kristine.bohm.nielsen@suf.kk.dk eller på tlf. 26 28 14 55.

God fornøjelse og tak for hjælpen!

1. Navn på person, der udfylder spørgeskemaet

2. Angiv venligst kommunens navn

3. Angiv venligst region

- Region Hovedstaden
- Region Sjælland
- Region Syddanmark
- Region Midtjylland
- Region Nordjylland

4. Er kommunen medlem af Sund By Netværket?

- Ja
- Nej

5. Har kommunen søgt og fået tildelt midler fra Sundhedsstyrelsens tobaksforebyggelsespulje?

- Ja
- Nej

Generel tobaksforebyggelse

De følgende spørgsmål handler om den generelle tobaksforebyggelse i jeres kommune. Det er muligt at få maks. 30 point i denne kategori.

6. Har kommunen en sundhedspolitik, der omfatter tobaksforebyggelse?

- Nej (0 point)
- Ja (5 point)

7. Har kommunen en strategi/handlingsplan på det tobaksforebyggende område?

Nej (0 point)

Ja (5 point)

8. Hvor mange midler har kommunen brugt på tobaksforebyggelse i 2007 (inkl. lønmidler og evt. puljemidler fra sundhedsstyrelsen)

***Udregnes som antal borgere i kommunen divideret med brugte midler på tobaksforebyggelse i kr.**

Der anvendes ingen midler (0 point)

Der anvendes mellem 1-8 kr. pr. indbygger (3 point)

Der anvendes mellem 9-16 kr. pr. indbygger (5 point)

Der anvendes mellem 17 og 25 kr. pr. indbygger (10 point)

9. Har kommunen afsat minimum 5% af årsbudgettet for tobaksforebyggelse i 2007 til evaluering og kvalitetssikring (f.eks. via Rygestopbasen)?

Nej (0 point)

Ja (5 point)

10. Ligger ansvaret for koordineringen af tobaksforebyggelsen hos én bestemt person eller afdeling i kommunen?

Nej (0 point)

Ja (5 point)

Fremme af røgfrie miljøer

De næste spørgsmål handler om, hvad jeres kommune gør for at fremme røgfri miljøer. Det er muligt at få maks. 30 point i denne kategori.

11. Hvordan er rygepolitikken udformet på kommunens arbejdspladser?

Der er ingen rygepolitik. Rygning kan både foregå på enkeltmandskontorer og i rygekabiner (0 point)

Rygning kan foregå på enten enkeltmandskontorer eller i rygekabiner (3 point)

Der er absolut røgfrit indendørs i kommunens bygninger (5 point)

- Alle kommunens medarbejdere kan arbejde røgfrit – også når der arbejdes i andres hjem f.eks. plejehjem (10 point)

12. Arbejder kommunen aktivt for at fremme absolut røgfrie miljøer* i kultur-, fritids- og sportsinstitutioner?

***Med absolut røgfrie miljøer menes, at det ikke er muligt at ryge indendørs - heller ikke i rygekabiner eller på enkeltmandskontorer.**

- Nej (0 point)
- Ja, i kommunale institutioner samt de institutioner, der får kommunalt tilskud (5 point)
- Ja, i alle institutioner inden for kommunen (10 point)

13. Arbejder kommunen for at fremme absolut røgfrie miljøer i den private sektor og på ungdomsuddannelser som f.eks. teknisk skole, gymnasium og HF?

- Nej (0 point)
- Ja, i den ene af sektorerne (5 point)
- Ja i begge sektorer (10 point)

Fremme af rygestop

De følgende spørgsmål handler om, hvordan kommunen fremmer rygestop. Det er muligt at få maks. 30 point i denne kategori.

14. Tilbyder kommunen deres borgere rygestoptilbud?

- Nej (0 point)
- Ja, kommunen orienterer om lavintensive tilbud (f.eks. selvhjælpsmateriale og STOP-linien) (1 point)
- Ja, kommunen tilbyder gruppebaserede og/eller individuelle rygeafvænningsstilbud (3 point)
- Ja, kommunen tilbyder gruppebaserede og/eller individuelle rygeafvænningsstilbud samt orienterer om lavintensive tilbud (5 point)

15. Integrerer kommunen rygestoptilbud i det sammenhængende patientforløb - f.eks. oplyses KOL-patienter om kommunens rygestoptilbud hos den praktiserende læge?

- Nej (0 point)
- Ja (5 point)

16. Tilbyder kommunen rygestoptilbud, der er målrettet risikogrupper (f.eks. gravide, etniske minoriteter, psykisk syge)?

- Nej (0 point)
- Ja (5 point)

17. Tilbyder kommunen sine ansatte rygestoptilbud?

- Nej (0 point)
- Ja, kommunen orienterer om lavintensive tilbud (f.eks. selvhjælpsmateriale og STOP-linien) (1 point)
- Ja, kommunen tilbyder gruppebaserede og/eller individuelle rygeafvænningsstilbud (3 point)
- Ja, kommunen tilbyder gruppebaserede og/eller individuelle rygeafvænningsstilbud samt orienterer om lavintensive tilbud (5 point)

18. Medvirker kommunen til at tilbyde rygestoptilbud i den private sektor og på ungdomsuddannelser som f.eks. teknisk skole, gymnasium og HF?

- Nej (0 point)
- Ja, i den ene af sektorerne (5 point)
- Ja i begge sektorer (10 point)

19. Hvor mange borgere omfatter kommunens rygestoptilbud i 2007?

***Udregnes som antal deltagere i kommunale rygestoptilbud divideret med antal rygere i kommunen x 100. Hvis antallet af rygere i kommunen ikke kendes, kan den sættes til 25% af borgerne.**

- 0-0,4% af rygerne deltager i kommunale rygestoptilbud (1 point)
- 0,5-0,9% af rygerne deltager i kommunale rygestoptilbud (2 point)
- 1-1,4% af rygerne deltager i kommunale rygestoptilbud (3 point)
- 1,5-2% eller flere af rygerne deltager i kommunale rygestoptilbud (5 point)

Forebyggelse af rygestart

De sidste spørgsmål handler om, hvordan kommunen forebygger rygestart blandt borgerne. Det er muligt at få maks. 10 point i denne kategori.

20. Iværksætter kommunen tobaksforebyggende indsatser over for skolebørn f.eks. i skole og fritidsmiljø?

Nej (0 point)

Ja (5 point)

21. Iværksætter kommunen tobaksforebyggende indsatser på uddannelsesinstitutioner for unge, som f.eks. teknisk skole, HF og gymnasium?

Nej (0 point)

Ja (5 point)

Tak!

Tak for din besvarelse.

Bilag 2. Statistiske tests

Anvendte tests

Som udgangspunkt for alle signifikanstests opstilles en nul-hypotese, der forudsætter, at forekomsten af et fænomen optræder ens hos de sammenlignede grupper. Der beregnes en teststørrelse under forudsætning af, at nul-hypotesen er sand. Ud fra sandsynlighedsfordelingen for teststørrelsen, beregnes p-værdien. Denne angiver sandsynligheden for at få en tilsvarende eller forskellig teststørrelse. Der sættes et kritisk niveau for p-værdien, og er p-værdien lig denne værdi eller derunder, forkastes nul-hypotesen, hvilket vil sige at grupperne adskiller sig.

I rapporten anvendes et kritisk niveau på 5 %, så hvis sandsynligheden for en teststørrelse er 5 % eller derunder, forkastes nul-hypotesen. Dette betyder samtidig, at der accepteres en 5 % risiko for at begå en type 1 fejl, hvilket indebærer at nul-hypotesen forkastes selvom den er sand.

T-test:

Til at sammenligne fordelingen af en afhængig intervallskalavariabel for to kategorier af en binær variabel anvendes parvise sammenligninger, også kaldet *t-test* eller *Students t-test*. Testen gør det muligt at undersøge, om der forefindes signifikant forskel på middelværdier og varianser i de to sammenlignede grupper.

Først testes for varianshomogenitet i de to grupper, hvilket kan gøres ved hjælp af *Levenes test*. Afhængig af nul-hypotesen om varianshomogenitet kan godtages, anvendes en t-test for ens varianser eller en t-test for forskellige varianser. Nul-hypotesen for begge tests er at middelværdierne er ens.

Ensidet variansanalyse:

Udbygningen af t-testet kaldes en ensidet variansanalyse. Her er det muligt at sammenligne kategorierne af en variabel med mere en to kategorier. Sammenligningen af middelværdierne mellem grupperne forudsætter varianshomogenitet, og proceduren indledes med et Levenes-test, som er beskrevet ovenfor. Derefter kan middelværdierne for grupperne sammenlignes. Nulhypotesen er, at middelværdien er ens i alle grupper.

Se resultater næste side.

Resultater fra de statistiske tests

Sammenligning af grupper	Levenes test	P-værdi	T-test	P-værdi
Regioner	1,361	0,259	-	-
Sund By vs. øvrige kommuner	2,097	0,151	2,310	0,023
Sund By vs. øvrige kommuner (uden puljekommuner)	0,000	0,990	2,414	0,001
Puljeprojektkommuner vs. øvrige kommuner	7,276	0,008	3,497	0,001
Kommunestørrelse	4,853	0,010	-	-

Da Levenes-testen viser, at regionerne og kommunerne inddelt efter størrelse ikke har samme varianshomogenitet, er det ikke muligt at teste om forskellen mellem middelværdierne er signifikant.

Forskellen mellem middelværdierne for Sund By kommuner og øvrige kommuner er signifikant på et 5 % signifikansniveau - både hvis sammenligningen foretages med (p-værdi = 0,023) og uden puljekommuner (p-værdi = 0,001).

Puljekommunerne og øvrige kommuners middelværdi adskiller sig ligeledes signifikant fra hinanden med en p-værdi = 0,001.

Bilag 3. Kommunernes besvarelser

I dette bilag vises en oversigt over kommunernes enkelte besvarelser. Her kan kommunen til dels se, hvordan de har besvaret spørgeskemaet, men også hvordan de ligger i forhold til andre kommuner og hvilke områder af deres tobaksforebyggelse, der eventuelt kan forbedres.

Spørgsmål 4 - 13

Kommune	Region	Spm. 4	Spm. 5	Spm. 6	Spm. 7	Spm. 8	Spm. 9	Spm. 10	Spm. 11	Spm. 12	Spm. 13
Albertslund	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	0	0	5	10	10	0
Allerød	Hovedstaden	Ja	Nej	5	5	3	0	5	10	10	10
Assens	Syddanmark	Ja	Nej	5	0	3	5	5	10	5	0
Ballerup	Hovedstaden	Ja	Nej	5	5	3	5	0	5	5	0
Billund	Syddanmark	Ja	Nej	5	5	10	5	5	10	5	5
Bornholm	Hovedstaden	Ja	Nej	0	5	3	5	5	10	10	10
Brøndby	Hovedstaden	Nej	Nej	5	0	3	5	5	5	5	0
Brønderslev/Dronningelund	Nordjylland	Ja	Nej	0	0	3	5	5	5	0	0
Dragør	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	0	0	5	5	5	0
Egedal	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	0	0	5	5	0	0
Esbjerg	Syddanmark	Nej	Ja	5	5	3	5	5	5	0	5
Fakse	Sjælland	Ja	Ja	5	5	5	5	5	3	5	5
Fanø	Syddanmark	Ja	Nej	5	0	0	0	5	3	0	5
Favrskov	Midtjylland	Nej	Ja	5	5	3	5	5	10	5	5
Fredensborg	Hovedstaden	Nej	Nej	5	0	3	5	5	10	5	0
Fredericia	Syddanmark	Ja	Nej	5	0	3	5	5	10	10	5
Frederiksberg	Hovedstaden	Ja	Nej	5	5	5	0	5	10	5	10
Frederikshavn	Nordjylland	Ja	Nej	5	5	3	0	5	5	10	5
Frederikssund	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	0	0	5	10	5	5
Furesø	Hovedstaden	Ja	Nej	5	5	3	5	5	5	5	0
Faaborg/Midtfyn	Nordjylland	Ja	Nej	5	5	10	5	5	5	0	5
Gentofte	Hovedstaden	Nej	Nej	5	0	0	0	5	3	0	0
Gladsaxe	Hovedstaden	Ja	Nej	5	5	3	5	0	10	10	5
Greve	Sjælland	Ja	Ja	5	5	3	0	5	5	5	10
Gribskov	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	3	0	5	10	10	5
Guldborgsund	Sjælland	Ja	Nej	5	5	5	5	5	5	10	5
Haderslev	Syddanmark	Ja	Ja	5	5	5	5	5	10	5	10
Halsnæs	Hovedstaden	Nej	Nej	0	5	5	5	5	5	0	0
Helsingør	Hovedstaden	Ja	Nej	5	5	3	0	5	5	5	5
Herlev	Hovedstaden	Ja	Nej	5	5	5	0	5	5	10	10
Herning	Midtjylland	Nej	Nej	5	5	3	5	5	10	5	10
Hillerød	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	0	0	5	10	5	5
Hjørring	Nordjylland	Ja	Ja	5	5	5	5	0	5	0	0

Spørgsmål 14 - 21

Kommune	Spm. 14	Spm. 15	Spm. 16	Spm. 17	Spm. 18	Spm. 19	Spm. 20	Spm. 21	Total
Albertslund	5	5	5	0	0	1	5	0	56
Allerød	1	0	5	3	3	3	5	5	73
Assens	3	5	0	3	0	2	0	0	46
Ballerup	5	5	5	5	0	2	5	0	55
Billund	3	5	5	3	5	3	5	0	79
Bornholm	5	5	0	5	5	5	5	5	83
Brøndby	1	0	0	5	0	1	5	0	40
Brønderslev/Dronningelund	5	5	5	5	5	2	0	0	45
Dragør	5	5	5	1	0	1	5	0	47
Egedal	3	5	0	3	0	1	5	0	37
Esbjerg	5	5	5	5	5	1	5	5	69
Fakse	5	0	0	5	3	3	5	5	64
Fanø	1	0	0	3	0	1	0	0	23
Favrskov	5	5	5	5	0	2	5	0	70
Fredensborg	3	5	5	3	0	5	0	0	54
Fredericia	3	5	0	5	0	2	5	0	63
Frederiksberg	5	5	5	5	5	2	0	5	77
Frederikshavn	5	0	0	5	0	1	5	0	54
Frederikssund	1	5	0	5	3	1	5	5	60
Furesø	5	5	5	5	3	2	5	0	63
Faaborg/Midtfyn	5	5	5	3	3	3	5	0	69
Gentofte	0	5	0	3	0	1	0	0	22
Gladsaxe	3	5	5	3	0	3	5	0	67
Greve	5	5	5	5	5	3	5	5	76
Gribskov	5	5	0	3	0	3	5	5	69
Guldborgsund	5	5	5	5	5	1	5	5	81
Haderslev	5	0	0	3	5	3	5	5	76
Halsnæs	5	5	0	3	3	1	5	0	47
Helsingør	5	0	5	5	0	1	0	0	49
Herlev	5	5	0	5	3	3	5	0	71
Herning	5	5	0	5	5	1	0	0	69
Hillerød	5	5	5	5	3	1	5	5	69
Hjørring	5	5	5	5	3	2	5	0	55

Spørgsmål 4 - 13

Kommune	Region	Spm. 4	Spm. 5	Spm. 6	Spm. 7	Spm. 8	Spm. 9	Spm. 10	Spm.11	Spm. 12	Spm. 13
Holbæk	Sjælland	Ja	Ja	5	5	3	5	5	5	10	5
Holstebro	Midtjylland	Ja	Ja	5	5	3	5	5	10	5	10
Horsens	Midtjylland	Ja	Nej	5	5	0	0	5	5	5	0
Hvidovre	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	5	0	5	10	10	5
Høje Tåstrup	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	3	0	0	10	10	0
Hørsholm	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	3	0	5	5	10	0
Ikast/Brande	Midtjylland	Nej	Nej	5	5	3	0	5	10	10	5
Ishøj	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	3	5	5	10	5	10
Kalundborg	Sjælland	Ja	Ja	5	5	3	0	5	3	5	10
Kerteminde	Syddanmark	Nej	Nej	5	5	3	0	5	5	5	0
Kolding	Syddanmark	Ja	Nej	5	5	3	5	5	10	10	5
København	Hovedstaden	Ja	Nej	5	5	3	0	5	10	5	5
Køge	Sjælland	Ja	Ja	5	5	3	5	5	5	5	10
Langeland	Syddanmark	Nej	Nej	5	0	3	0	0	5	0	0
Lejre	Sjælland	Nej	Ja	0	0	3	0	5	10	5	5
Lemvig	Midtjylland	Nej	Ja	5	5	3	5	5	5	5	10
Lolland	Sjælland	Ja	Nej	5	5	5	0	5	10	10	10
Læsø	Nordjylland	Nej	Nej	5	5	0	0	5	5	10	10
Mariager	Nordjylland	Nej	Ja	5	5	3	5	5	5	5	5
Middelfart	Syddanmark	Ja	Nej	0	5	3	5	5	10	5	0
Morsø	Nordjylland	Nej	Nej	5	5	3	0	5	10	10	5
Norrdjurs	Midtjylland	Ja	Ja	5	5	5	5	5	5	10	10
Nordfyn	Syddanmark	Nej	Nej	0	5	3	0	5	5	5	0
Nyborg	Syddanmark	Ja	Nej	5	5	3	0	5	3	5	0
Næstved	Sjælland	Ja	Ja	5	5	5	0	5	5	10	10
Odder	Midtjylland	Nej	Nej	5	0	3	0	0	5	5	0
Odense	Syddanmark	Nej	Nej	5	5	3	5	5	5	10	5
Odsherred	Sjælland	Ja	Ja	0	5	3	0	0	3	5	0
Randers	Midtjylland	Ja	Nej	5	5	5	0	5	10	5	10
Rebild	Nordjylland	Ja	Ja	5	5	3	5	5	5	10	5
Ringkøbing/Skjern	Midtjylland	Nej	Nej	5	5	3	0	5	10	0	5
Ringsted	Sjælland	Ja	Ja	5	5	3	5	5	3	0	5

Spørgsmål 14 - 21

Kommune	Spm. 14	Spm. 15	Spm. 16	Spm. 17	Spm. 18	Spm. 19	Spm. 20	Spm. 21	Total
Holbæk	3	0	5	5	5	1	5	5	72
Holstebro	5	5	5	5	5	2	5	5	85
Horsens	0	5	5	0	0	1	0	0	36
Hvidovre	5	5	0	3	0	2	5	0	65
Høje Tåstrup	5	0	0	5	0	2	5	0	50
Hørsholm	3	5	0	5	0	1	5	0	52
Ikast/Brande	5	5	0	5	5	2	5	0	70
Ishøj	3	5	0	3	0	2	5	0	66
Kalundborg	5	5	0	1	3	1	5	5	61
Kerteminde	5	0	0	1	0	1	0	0	35
Kolding	5	5	0	5	5	1	0	5	74
København	5	5	5	5	5	3	5	5	76
Køge	5	5	0	3	5	3	5	5	74
Langeland	3	5	0	3	0	1	0	0	25
Lejre	3	5	5	3	5	2	0	5	56
Lemvig	5	5	5	5	5	3	5	5	81
Lolland	5	5	0	3	3	2	0	0	68
Læsø	3	5	0	3	0	1	0	0	52
Mariager	5	0	0	5	3	3	0	5	59
Middelfart	3	5	5	3	0	1	0	0	50
Morsø	5	5	0	5	5	3	5	5	76
Norddjurs	5	5	5	5	5	2	5	5	87
Nordfyn	3	0	0	3	0	1	5	0	35
Nyborg	3	0	0	5	0	1	0	0	35
Næstved	5	0	5	5	5	3	5	5	78
Odder	3	0	0	3	0	1	0	0	25
Odense	3	0	5	3	5	3	5	5	72
Odsherred	5	5	0	5	0	1	5	5	42
Randers	5	5	5	3	5	1	5	5	79
Rebild	5	0	0	5	3	1	0	5	62
Ringkøbing/Skjern	5	0	0	5	3	2	5	5	58
Ringsted	5	5	0	3	3	1	5	5	58

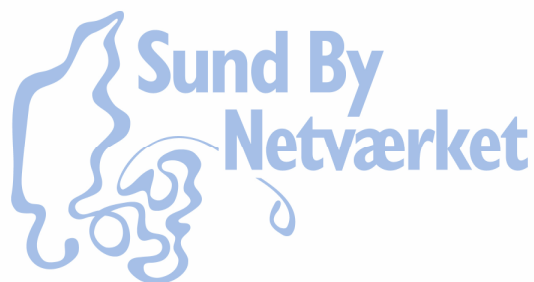
Spørgsmål 4 - 13

Kommune	Region	Spm. 4	Spm. 5	Spm. 6	Spm. 7	Spm. 8	Spm. 9	Spm. 10	Spm. 11	Spm. 12	Spm. 13
Roskilde	Sjælland	Ja	Ja	5	5	3	5	5	10	5	5
Rudersdal	Hovedstaden	Nej	Nej	5	0	0	5	5	5	5	0
Rødovre	Hovedstaden	Ja	Ja	5	5	10	5	5	3	10	0
Samsø	Midtjylland	Nej	Nej	0	0	3	0	5	3	0	0
Silkeborg	Midtjylland	Ja	Nej	5	5	3	5	5	5	10	10
Skanderborg	Midtjylland	Nej	Nej	5	5	3	5	5	5	10	10
Skive	Midtjylland	Nej	Ja	5	5	3	5	5	5	5	10
Slagelse	Sjælland	Ja	Ja	5	5	3	0	5	5	5	5
Solrød	Sjælland	Nej	Ja	5	5	3	5	5	5	10	10
Stevns	Sjælland	Ja	Ja	0	0	5	5	5	3	5	5
Struer	Midtjylland	Nej	Ja	5	5	3	5	5	10	10	10
Svendborg	Syddanmark	Ja	Nej	5	5	3	5	5	3	0	0
Syddjurs	Midtjylland	Nej	Nej	5	5	3	5	5	5	10	0
Sønderborg	Syddanmark	Ja	Ja	5	5	5	5	5	10	5	10
Thisted	Nordjylland	Nej	Nej	5	5	3	0	5	5	10	5
Tønder	Syddanmark	Ja	Ja	5	5	5	5	5	3	5	10
Tårnby	Hovedstaden	Nej	Nej	5	0	0	0	5	10	5	0
Vallensbæk	Hovedstaden	Nej	Nej	5	5	5	5	5	10	10	0
Varde	Syddanmark	Ja	Ja	5	5	3	0	5	5	5	5
Vejen	Syddanmark	Ja	Nej	5	0	3	5	5	10	10	0
Vejle	Syddanmark	Ja	Nej	5	5	3	0	0	5	10	10
Vesthimmerland	Nordjylland	Ja	Ja	5	5	3	5	5	5	10	5
Viborg	Midtjylland	Ja	Nej	5	5	3	5	5	5	5	0
Vordingborg	Sjælland	Nej	Nej	5	5	3	5	5	5	0	5
Ærø	Syddanmark	Nej	Nej	0	5	3	5	5	10	10	0
Åbenrå	Syddanmark	Ja	Ja	5	5	5	5	5	10	5	10
Aalborg	Nordjylland	Ja	Nej	5	5	3	0	5	5	10	5
Århus	Midtjylland	Ja	Nej	5	5	3	0	5	3	10	10

Spørgsmål 14 - 21

Kommune	Spm. 14	Spm. 15	Spm. 16	Spm. 17	Spm. 18	Spm. 19	Spm. 20	Spm. 21	Total
Roskilde	3	5	0	3	3	2	5	0	64
Rudersdal	3	5	0	1	0	1	0	0	35
Rødovre	5	5	0	3	0	5	0	0	61
Samsø	3	5	5	3	0	2	5	0	34
Silkeborg	5	5	5	5	5	5	5	0	83
Skanderborg	5	5	5	5	5	5	5	0	83
Skive	5	5	5	5	5	3	5	5	81
Slagelse	5	5	0	5	5	2	5	5	65
Solrød	5	5	0	3	5	2	0	0	68
Stevns	5	5	0	3	3	3	5	0	52
Struer	5	5	5	5	5	5	5	5	93
Svendborg	5	0	0	0	3	2	5	5	46
Syddjurs	5	0	0	5	0	3	5	0	56
Sønderborg	3	0	0	3	5	2	5	5	73
Thisted	5	0	5	5	3	2	5	0	63
Tønder	5	0	0	3	3	2	0	0	56
Tårnby	0	0	0	3	0	1	5	0	34
Vallensbæk	5	5	0	3	0	3	5	0	66
Varde	3	0	5	3	3	1	5	5	58
Vejen	5	5	0	3	0	1	5	0	57
Vejle	5	5	5	5	5	1	5	5	74
Vesthimmerland	5	0	0	5	3	3	5	5	69
Viborg	3	5	5	3	0	1	0	0	50
Vordingborg	5	5	5	5	5	1	0	5	64
Ærø	5	5	0	0	0	1	0	0	49
Åbenrå	5	0	0	3	3	2	0	0	63
Aalborg	5	5	5	3	5	2	5	5	73
Århus	5	0	5	5	5	1	5	5	72

Bilag 4. Pressemeddelelse

København den 14. marts 2008

Tobaksforebyggelsen: de dygtigste kommuner blev kåret på årsmøde i Sund By Netværket den 11. og 12. marts 2008 i Horsens

Landets dygtigste kommuner til at forebygge rygning er fundet i ny undersøgelse. Undersøgelsen viser bl.a.

- a- At der er store forskelle på kommunernes indsats
- b- At de midtjyske kommuner klarer sig bedst
- c- At medlemskommuner i Sund By Netværket klarer sig bedst
- d- At kommuner, der har fået statslige puljemidler fra Tobakspuljen, klarer sig bedst

Sund By Netværket har foretaget en undersøgelse med det formål at belyse omfanget og kvaliteten af de tobaksforebyggende aktiviteter i landets kommuner, så indsatsen på området kan optimeres. På denne måde kan Sund By Netværket se, hvor langt kommunerne er med tobaksforebyggelsen, og hvilke 25 kommuner, der klarer sig bedst. Disse kommuner har på **Sund By Netværkets årsmøde i Horsens den 11 og 12. marts** fået overrakt et diplom for at være en af landets bedste tobaksforebyggende kommuner.

Norddjurs kommune blev nummer to. Sundhedsmedarbejder Malene Bach fortæller:

”Her i Norddjurs Kommune har vi særligt satset på de helt unge, nemlig 5. klasserne. Vi har bl.a. lavet en aftale med Norddjurs Ungdomsskoles ungdomskonsulenter, og de kommer ud og laver temadage. På temadagene arbejder de unge med såkaldte sociale overdrivelser – flertalsmisforståelse - som er det forhold, at de unge tror, alle andre unge ryger og i det hele taget tør en masse. Statistikken viser noget andet, faktisk er det ret sjældent at ryge i den alder. At tale med de unge om, hvad der er sejt, og hvad man skal se op til– det har vi meget ud af i vores kampagne mod rygning”, siger sundhedsmedarbejder Malene Bach fra Norddjurs Kommune.

Norddjurs Kommune er blot en blandt mange kommuner, der er i gang med en række tilbud for at forebygge mod rygning og få rygerne til at holde op.

Deltagelse i undersøgelsen har givet den enkelte kommune mulighed for at:

- vurdere deres tobaksforebyggende tiltag
- synliggøre styrker og forbedringspotentialer
- sammenligne deres tobaksforebyggende indsats med andre kommuner

Der har været stor opbakning om projektet og næsten alle kommunerne har valgt at deltage, (93 ud af 98 kommuner, en svarprocent på 95%).

I undersøgelsen er kommunerne bl.a. blevet spurgt om deres tobakspolitik, hvilke tobaksforebyggende aktiviteter kommunen har igangsat, samt hvor bredt de spænder i forhold til målgruppe. Spørgsmålene handler om kommunens aktiviteter i 2007.

Ved at besvare spørgsmålene i skemaet "scorer" kommunen point på en skala fra 0-100.

Udover at finde ud af hvilke kommuner, der klarer sig bedst, er det også blevet undersøgt, hvordan de nye regioner klarer sig i forhold til hinanden.

En anden ting der er undersøgt er, hvorvidt de kommuner, der har fået tildelt midler fra Sundhedsstyrelsens tobakspulje, har klaret sig bedre end andre kommuner.

Og til sidst, men ikke mindst er Sund By Netværket interesseret i at se om Sund By kommunerne klarer sig bedre end kommuner, der ikke er medlem af Sund By Netværket.

For yderligere information kontakt:

Formanden for Sund By Netværkets tobaksgruppe Poul Tværmose, Københavns Kommune på 2632 2243 ,

Projektmedarbejder Kristine Böhm Nielsen tlf 2628 1455

FAKTA om Sund By Netværket i Danmark

Sund By Netværket er et netværk for kommuner og regioner, som politisk har besluttet at indgå i et forpligtende samarbejde for at styrke det lokale sundhedsfremmende og forebyggende arbejde. Sund By Netværket tæller 54 medlemmer – 53 kommuner og en region.

Sund By Netværket vil være et fagligt forum for udvikling og erfaringsudveksling af det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde i kommuner og regioner samt være en værdsat samarbejdspartner på det sundhedsfaglige område både nationalt og internationalt.

Sund By Netværket er et laboratorium for udvikling af nye metoder og materialer og implementering af de udviklede modeller, og de 6 temagrupper, hvor KRAM* faktorerne er repræsenteret, er den faglige nerve i samarbejdet.

Sund By Netværkets medlemmer har siden starten i 1991 formået at udvikle en række nyttige og effektive redskaber til arbejdet med at fremme borgernes sundhed, og netværket samarbejder med nationale og internationale aktører om udvikling af metoder og modeller, kurser og konferencer, evaluering og dokumentation, borgerinddragelse samt lokal implementering.

*KRAM= Kost, Rygning, Alkohol, Motion